

February 2023 | HR

Pogled s lokalne razine – 3. sezona, 25. epizoda – Digitalna Europa: izme?u regulative i inovacija

Digitalne inovacije mogu transformirati naše industrije, društva i živote. No ako se ne reguliraju na odgovarajući način, mogu postati i prijetnja. U ovoj epizodi podcasta „Pogled s lokalne razine" analiziramo digitalnu transformaciju u Europi. Kakvo je stanje u EU-u u usporedbi s ostalim dijelom svijeta? Koji su predstojeći izazovi i prilike? Kako Europa može osigurati i zadržati konkurentan položaj uz istodobnu zaštitu prava i dobrobiti svojih građana?

O tim pitanjima razgovaramo, i na njih tražimo odgovore, s **Tanyom O'Carroll**, stručnjakinjom za tehnologiju i ljudska prava, **Jennifer Baker**, novinarkom iz Bruxellesa specijaliziranom za tehnologiju, politiku i zakonodavstvo o digitalizaciji, te s članovima i članicama EGSO-a **Gonçalom Lobom Xavierom** (Skupina poslodavaca), generalnim direktorom Konfederacije poslodavaca Portugala, **Francom Salis-Madinier** (Skupina radnika), potpredsjednicom EGSO-ove Promatračke skupine za digitalnu tranziciju i jedinstveno tržište, i **Giuseppeom Guerinijem** (Skupina organizacija civilnog društva), predsjednikom Europske konfederacije industrijskih i uslužnih zadruga.

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE

Available Languages:

UREDNIŠTVO

Uvodnik

Godina dana rata u Ukrajini

Kada je 24. veljače 2022. započeo rat u Ukrajini, EGSO je smjesta osudio neopravdanu i ničim izazvanu invaziju ruske vlade na Ukrajinu.

Tijekom prošle godine na brojne smo načine izrazili solidarnost s narodom Ukrajine i pozivali na odlučno djelovanje na razini kako EU-a tako i država članica. Ponosna sam na Odbor i njegov naporan rad na procjeni posljedica rata na ukrajinske i europske građane i poduzeća te na traženju najboljih načina za pružanje potpore Ukrajini i njezinu civilnom društvu.

Usvojili smo dvije snažne rezolucije, a treću ćemo usvojiti na plenarnom zasjedanju u veljači. Prva rezolucija, donesena u ožujku 2022., odnosila se na gospodarske, socijalne i okolišne posljedice rata. U drugoj rezoluciji, donesenoj u lipnju, nastojali smo biti okrenuti prema budućnosti i razmotriti poslijeratnu pomoć i

obnovu Ukrajine. Prije svega, EGSO je pozvao EU da Ukrajini dodijeli status zemlje kandidatkinje, a tu je odluku Vijeće donijelo nekoliko dana kasnije. Usto smo otvorili vrata predstavnicima ukrajinskih organizacija civilnog društva, kao što je Promote Ukraine, i dali im na raspolaganje uredski prostor te pružili logističku i administrativnu potporu.

Rat u Ukrajini i dalje će biti glavni prioritet Europe. Nadamo se da ćemo uskoro moći početi raditi na obnovi Ukrajine, koja mora biti održiva, transparentna, zelena i digitalna. Za tu će obnovu biti potrebna istinska uključenost socijalnih partnera i organizacija civilnog društva.

Unatoč žalu, tuzi, ljutnji i boli, koje treba prepoznati i prihvatiti, duboko sam dirnuta snagom ukrajinskog naroda i njihovom nadom, hrabrošću i otpornošću. Svjedočimo i tome da pojedinci, poduzeća i zajednice diljem Europe pokazuju svoju potporu i solidarnost ukrajinskom narodu.

Na plenarnoj raspravi u siječnju Roberta Metsola, predsjednica Europskog parlamenta, izjavila je: „Ukrajina se neumorno bori za demokraciju, slobodu i pravdu. Bori se i za nas.” Potpuno se slažem s time. Europa će biti sigurna samo uz slobodnu i demokratsku Ukrajinu!

Christa Schweng
predsjednica EGSO-a

KALENDAR

28. veljače 2023., Bruxelles

Konferencija dionika kružnog gospodarstva

1. – 3. ožujka 2023., Bruxelles

Dani civilnog društva 2023.

22. i 23. ožujka 2023., Bruxelles

Plenarno zasjedanje EGSO-a

23. i 24. ožujka 2023., Bruxelles

Tvoja Europa, tvoje mišljenje 2023.

U ŽIŽI

U našoj rubrici „U žiži” zamolili smo **Stoyana Tchoukanova** da predstavi najvažnije elemente mišljenja „Revizija Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda”. (ehp)

STOYAN TCHOUKANOV: „OTIŠLI SMO PREDALEKO S ONE?IŠ?ENJEM”

EGSO u svojem mišljenju poziva europske institucije na to da rješavanje pitanja vode postave kao prioritet i da osmisle „plavi plan EU-a” kao radikalno nastojanje da se predvide potrebe, očuvaju vodni resursi i na odgovarajući način upravlja izazovima u tom području na temelju sveobuhvatnog i koordiniranog plana.

Čista voda jedan je od naših najdragocjenijih resursa. Ključna je za funkcioniranje ekosustavâ i našeg društva, kao i za socioekonomsku aktivnost. Od 2022., kada je u više znanstvenih studija prvi put utvrđena prisutnost mikroplastike u ljudskom krvotoku i majčinom mlijeku, potreba za hitnim i odlučnim djelovanjem više se ne dovodi u pitanje. Onečišćenje je otišlo predaleko, ali ne znamo koliko daleko i o toj temi još znamo jako malo.

Predložena Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda vrlo je konstruktivna i dobro strukturirana. Ona pruža priliku za ažuriranje propisa EU-a rješavanjem problema preostalih izvora nepročišćenih otpadnih voda i novih onečišćujućih tvari te poboljšanjem energetskih aspekata i aspekata kružnog gospodarstva u području pročišćavanja otpadnih voda u skladu sa zelenim planom i digitalizacijom Europe.

U njoj se i proširuje područje primjene te direktive na aglomeracije s ekvivalentom stanovnika od 1000 ili većim, što znači da će i mali gradovi morati prikupljati i pročišćavati komunalne otpadne vode te da će za to moći zatražiti financijska sredstva EU-a.

EGSO odlučno podržava primjenu načela „onečišćivač plaća” kako bi se zajamčila cjenovna pristupačnost vodnih usluga i pokrili troškovi uklanjanja mikroonečišćujućih tvari iz otpadnih voda. Otjecanje oborinskih voda u gradskim područjima i prelijevanja kanalizacijskog sustava izvorišta su onečišćenja koja sadržavaju gene za antimikrobnu otpornost, farmaceutske ostatke i toksične tvari rizične za vodeni okoliš i ljudsko zdravlje i stoga te otpadne vode treba prikupljati i primjereno pročišćavati prije ispuštanja u prihvatna vodna tijela.

Svojim mišljenjem pozivamo europske institucije na to da otpadne vode uključe u širu viziju, da rješavanje pitanja vode postave kao prioritet i da osmisle „plavi plan EU-a” kao radikalno nastojanje da se predvide potrebe, očuvaju vodni resursi i na odgovarajući način upravlja izazovima u tom području na temelju sveobuhvatnog i koordiniranog plana u kojem bi se postavili ambiciozni ciljevi i iznijele mjere povezane s dogovorenim ključnim etapama.

„PITANJE ZA...”

„Pitanje za...”

U ovom izdanju razgovarali smo s **Maríjom del Carmen Barrera Chamorro** o još jednom aspektu problematičnog pitanja energije, koje nam je bilo tema i prošlog mjeseca.

Članica EGSO-a **María del Carmen Barrera Chamorro** autorica je novog izvješća o energetskoj politici i tržištu rada. (ehp)

Maria del Carmen Barrera Chamorro: energetska tranzicija u interesu zapošljavanja

ESGO info: Kakav je utjecaj energetske tranzicije na zapošljavanje u regijama u tranziciji i koji su prijedlozi EGSO-a za suočavanje s njim?

Maria del Carmen Barrera Chamorro: Dosadašnja iskustva uvelike se razlikuju, uz određene uspjehe i brojne propuste. Međutim, od presudne je važnosti osigurati uspjeh energetske tranzicije kad je riječ o radnim mjestima. Bez jamstava održivog zapošljavanja, socijalne zaštite i potpore poduzećima u tranziciji, u Europi neće biti konkurentne i zdrave budućnosti.

EGSO smatra da teritorijalni planovi za energetsku tranziciju moraju biti popraćeni odgovarajućim mehanizmima ili sporazumima o postizanju pravednog socijalnog dogovora u kojima su otvaranje, zadržavanje i zaštita održivih i kvalitetnih radnih mjesta te osobna potpora nužni uvjeti za osmišljavanje, provedbu i ocjenu predviđenih mjera, među ostalim sredstava primljenih za promicanje energetske tranzicije.

Također moramo bolje integrirati politike tržišta rada u zakonodavstvo i politike u području okoliša i energetike te pružiti poticaje za kvalitetno i održivo zapošljavanje. Bit će potrebna financijska sredstva za raspodjelu troškova postupaka privremenog ili trajnog restrukturiranja i programâ prekvalifikacije radnika radi povećanja njihove zapošljivosti u dekarboniziranom gospodarstvu.

To bi trebalo popratiti politikama socijalne skrbi kao što su osiguravanje univerzalnog pristupa energetskim uslugama, zamjenskog dohotka, primjerenog minimalnog dohotka itd. Integraciju tih politika u okviru plana razvoja europskog stupa socijalnih prava u svakom slučaju treba provoditi kroz socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje.

Ključne su i snažnije politike javnih i privatnih ulaganja, kao i politike socijalnih naknada, s obzirom na negativne učinke na konkurentnost velikih, malih i srednjih poduzeća u EU-u te na najranjivija kućanstva.

Konačno, potrebna nam je obnovljena kohezijska politika kojom se daje prednost poveznicama između energetske tranzicije, tržištâ rada i regionalnog razvoja. Za to su potrebni mehanizmi praćenja i evaluacije ispravnog korištenja sredstava kako bi se ojačala uloga lokalnih i regionalnih vlasti i socijalnih partnera.

POGODITE TKO NAM JE U GOSTIMA...

Goš?a iznena?enja

Ukrajinska novinarka, esejistica i teoretičkarka književnosti **Tetjana Ogarkova** živi u Kijevu. U našem posebnom broju 2022. posvećenom Ukrajini bila je prva gošća koju smo pozvali da objasni dramatičan rat u svojoj zemlji. Danas, u veljači 2023., godinu dana nakon izbijanja ruske agresije na Ukrajinu, s nama dijeli svoja razmišljanja o iskustvu te godine koja je donijela brojne smrti i patnje te o njezinu trajnom utjecaju na kolektivnu svijest Ukrajinaca.

Tetjana Ogarkova: „Do?i ?e dan pobjede, ali ne?e izgledati kao 23. velja?e”

Dana 24. veljače 2022. životi milijuna Ukrajinaca stubokom su se promijenili. Kada danas govorimo o pobjedi, zamišljamo da će taj dan izgledati kao neki dan prije svega ovoga. Kao neki sasvim normalan dan, miran dan, kao što je to na primjer bio 23. veljače 2022.

Ali ne, za nas više neće biti dana kao što je bio 23. veljače. Više nijedan dan neće biti nalik na naše dane otprije.

Hodali smo pored grobova u Izjumskoj šumi, u harkivskoj regiji. Obišli smo sela kao što su Kamjanka i Doljna, između Izjuma i Slovjanska, koja podsjećaju na postapokaliptični film, gdje šačica ljudi živi među ruševinama svojih kuća bez vode i struje. Posjetili smo majku Volodimira Vakulenka, pisca dječjih knjiga, kojeg su Rusi ubili u njegovu selu Kapitolivki, blizu Izjuma. Trebali su mjeseci da joj vrate njegovo tijelo. Vidjeli smo ruševine Svjatohirska i

trzali se na svaki zvuk detonacija koje su dopirale do nas iz oslobođenog grada Hersona, koji su Rusi neprestano bombardirali dok smo se mi skrivali u Muzeju umjetnosti, čiju su zbirku umjetničkih djela odnijeli okupatori.

Kako uopće zamišljati povratak na 23. veljače kad smo suočeni s ovakvim neizbrisivim slikama? „Ovdje sam obrisala krv svoje djece”, ispričala nam je starija žena pokazujući na stepenice privatne kuće u selu Bezruki u harkivskoj regiji. Njezinu osmogodišnju unuku i 38-godišnju kći tu je jednog lijepog ljetnog dana 2022. na mjestu ubila ruska mina. Unuka je čitala knjigu. Bila je dobra učenica.

Pobjeda? Da su nam 23. veljače 2022. pokazali, kao u filmu, što nas sve čeka, sigurno bismo ostali skamenjeni ili čak paralizirani od straha, i sasvim sigurno nesposobni da djelujemo. Ali preživjeli smo ovu prvu godinu rata, dan za danom, i neprestano udvostručivali napore. Civili i vojnici, muškarci i žene, mali i veliki. Sve su to obični ljudi koji su pokazali sposobnost postizanja izvanrednih stvari. Neki su se pridružili mobilizaciji a da to nisu morali.

Drugi plaćaju poreze i svaki dan daju sve više kako bi pomogli vojsci. Treći su posvetili svoje slobodno vrijeme raznim dobrovoljnim aktivnostima, od tkanja kamuflažnih mreža do izrade svijeća za rovove. Djeca pohađaju školu, gdje se nastava često prekida zračnim uzbunama, a mladi fakultete, unatoč prekidima električne energije.

A nitko ne zna što nas čeka. Znamo samo da ćemo svi zajedno, dan za danom, napredovati prema pobjedi. Jer dobro znamo što nas čeka ako posustanemo. Grobovi Izjuma bit će i u Kijevu. Lavov će biti bombardiran kao i Herson. Nuklearna elektrana Hmeljnicki bit će meta kao što je bila ona u Zaporižji. Znamo to jer smo to vidjeli, jer smo svjedočili tome.

A kad zatvorimo oči, vidimo lica onih koji nikada neće dočekati dan pobjede. Lice Irine Cvila, naše prijateljice iz Brovara, koja je obožavala ruže iz svojeg vrta. Ona je 24. veljače uzela oružje u ruke i dva dana kasnije poginula braneći Kijev. Mikole Račoka, mojeg studenta književnosti koji je obožavao automobile i pustolovne romane. On je poginuo u borbi u blizini Pokrovska u srpnju 2022. Romana Barvinoka, violončelista koji je svirao Vivaldija ispred predsjedničke palače u proljeće 2020. On je stradao na istočnoj bojišnici u kolovozu 2022. I lica mnogih drugih, desetaka tisuća drugih.

Doći će dan pobjede, ali neće izgledati kao 23. veljače 2022. Ali što sve nismo spremni učiniti da se to dogodi što prije?

Hvala našim gostima u 2022. godini

Bliži se prva obljetnica ruske agresije velikih razmjera protiv Ukrajine i tom bismo prilikom željeli zahvaliti novinarima, piscima i fotografima iz cijele Europe koji su tijekom cijele prve ratne godine s nama dijelili svoje priče i svjedočanstva. To su redom: **Nadija Afanasjeva, Vitalij Portnikov, Olga Čajko, Tetjana Ogarkova, Olena Abramovič, Olga Vegera, Vasilj Kušmuns, Kostas Onisenko, Marta Barandij, Jowita Kiwnik i Slawek Kaminski**. **(ehp)**

NOVOSTI IZ EGSO-A

Roberta Metsola i Christa Schweng slažu se da konkurentnost EU-a postaje važnija nego ikad prije

Na plenarnom zasjedanju Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) u siječnju njegovi su članovi i članice održali raspravu s Robertom Metsolom, predsjednicom Europskog parlamenta, o odgovoru EU-a na geopolitičke izazove. Ona se složila s predsjednicom EGSO-a Christom Schweng da su konkurentnost i veća strateška autonomija u ovim teškim vremenima ključne.

Roberta Metsola odala je počast ukrajinskom narodu na njegovu hrabrom otporu ruskoj agresiji i istaknula da je Europska unija pokazala dosad neviđeno jedinstvo u pružanju financijske, humanitarne i vojne pomoći Ukrajini. „Ukrajina se bori za demokraciju, slobodu i pravdu, a pritom se bori i za nas”, rekla je.

Osvrnuvši se na 30. godišnjicu jedinstvenog tržišta, naglasila je važnost konkurentnosti: „Moramo ponovno ostvarivati rast i smanjiti našu ovisnost, a istodobno udvostručiti napore u području zelene i digitalne tranzicije. Europa bi trebala iskoristiti svoje prednosti i pobrinuti se da naša aktivna trgovinska politika doprinosi svakodnevnom boljitku Europljana.”

Predsjednica EGSO-a **Christa Schweng** smatra da su ti aspekti ključni za prosperitet ljudi i poduzeća u EU-u: „Nalazimo se u prijelomnom trenutku i samo koordiniranim djelovanjem možemo uspješno izgraditi otporniju, pravedniju i održiviju budućnost u kojoj nitko neće biti zapostavljen.”

U raspravi je bilo riječi i o odgovoru EU-a na vanjske ekonomske faktore, kao što su američki Zakon o smanjenju inflacije, ruska agresija na Ukrajinu i volatilnost cijena fosilnih goriva, te o unutarnjim izazovima

poput nedostatka kvalificirane radne snage s kojim se Europa trenutno suočava.

Istaknuto je i da civilno društvo ima ključnu ulogu u poboljšanju politika EU-a i načinu njihove provedbe te da europski građani žele više sudjelovati u donošenju odluka u Uniji, na što je ukazala Konferencija o budućnosti Europe. (mt)

Švedsko predsjedanje Vije?em 2023.: Ukrajina je i dalje glavna tema

Jamčenje sigurnosti europskih građana i promicanje vladavine prava i temeljnih prava: mjere za rješavanje krize bit će prioritet za Švedsku, koja će od siječnja do lipnja 2023. predsjedati Vijećem Europske unije.

Tijekom rasprave na plenarnoj sjednici 25. siječnja 2023. predsjednica EGSO-a **Christa Schweng** zauzela se za punu podršku Odbora švedskom predsjedništvu: „Ovo je iznimno teško vrijeme za preuzimanje predsjedništva jer na granicama EU-a bjesni strašan rat. EGSO pozdravlja najavljene prioritete u kontekstu ruske agresije na Ukrajinu jer ne smijemo dopustiti da naša sigurnost i naše vrijednosti budu ugrožene. Stojimo uz Ukrajinu.”

Švedska ministrica europskih poslova **Jessika Roswall** izjavila je da švedsko predsjedništvo smatra blisku suradnju s drugim institucijama i tijelima EU-a, uključujući EGSO, iznimno važnom i da se raduje održavanju bliskog kontakta i otvorenog dijaloga.

Govoreći o glavnom prioritetu predsjedanja, istaknula je da „Švedska preuzima predsjedanje u vrijeme povijesnih izazova za Uniju. Brutalni agresorski rat Rusije protiv Ukrajine i dalje će biti glavna tema europskog dnevnog reda.”

Švedsko predsjedništvo radit će na održavanju europskog jedinstva i težiti učiniti Uniju zelenijom, sigurnijom i slobodnijom, te će se usredotočiti na:

- sigurnost
- konkurentnost
- zelenu i energetsku tranziciju
- demokratske vrijednosti i vladavinu prava.

Jedinstveno tržište trebalo bi služiti gra?anima, a ne oni njemu

U cilju obilježavanja ovogodišnje 30. obljetnice jedinstvenog tržišta EU-a, na siječanjskom plenarnom zasjedanju EGSO-a održana je rasprava s povjerenicom Margrethe Vestager o načinima suočavanja s potencijalno najvećim izazovom sljedeće generacije.

Jedinstveno tržište općenito se smatra najvećim postignućem EU-a, ali aktualne krize, kao što su klimatske promjene, pandemija bolesti COVID-19 i rat u Ukrajini, ukazale su na njegovu osjetljivost na nepredviđene poremećaje. Kako ostvariti zelenu i digitalnu tranziciju u EU-u bez kršenja načela slobodnog tržišta i narušavanja konkurentnosti europskih poduzeća? Komisija ima plan za rješavanje navedenih pitanja i predstavit će ga u veljači.

EGSO je na svojem siječanjskom plenarnom zasjedanju iznio konkretne prijedloge za daljnji razvoj jedinstvenog tržišta, uz preporuku da se naglasak stavi na konkurentnost Europe. Predsjednica EGSO-a **Christa Schweng** izjavila je: „Samo konkurentna Europa može ostvariti blagostanje i dobrobit te pružiti održiva rješenja za probleme u području klime i okoliša. Od ključne je važnosti poduzećima u EU-u osigurati povoljno okruženje za inovacije, ulaganja i trgovinu, uključujući ravnopravne uvjete u odnosu na strane konkurente.”

Izvršna potpredsjednica Europske komisije **Margrethe Vestager** potvrdila je da EU treba nastaviti raditi na pitanju jedinstvenog tržišta i podsjetila: „Da jedinstveno tržište nije stvoreno prije trideset godina, Europa bi bila znatno drugačija.”

Jedan od ključnih elemenata rasprave bilo je pitanje državnih potpora za gospodarski oporavak i usporednu tranziciju. Postoji sve veća bojazan da će one ugroziti manja gospodarstva i globalnu trgovinu ako to ne bude samo kratkoročan poticaj.

Rasprava je završila izjavama predsjednika EGSO-ove Skupine organizacija civilnog društva **Séamusa Bolanda**, predsjednika EGSO-ove Skupine radnika **Olivera Röpkea** i člana EGSO-ove Skupine poslodavaca **Felipea Medine.** (tk)

Mreža za održivi razvoj upozorava na rizik od „izgubljenog desetlje?a za Program 2030.”

Rasprava održana u EGSO-u 24. siječnja ukazala je na činjenicu da EU ne ispunjava ciljeve Programa UN-a za održivi razvoj do 2030. Međutim, još ima nade. EU ima priliku preuzeti vodeću

ulogu, među ostalim putem financijske potpore, a EGSO ima važnu ulogu u praćenju napretka.

Na siječanjskom plenarnom zasjedanju EGSO-a održana je rasprava o provedbi UN-ovih ciljeva održivog razvoja u kojoj je sudjelovao potpredsjednik Mreže UN-a za rješenja za održivi razvoj **Guillaume Lafortune**.

Lafortune je predstavio Izvješće o održivom razvoju Europe za 2022., sastavljeno uz potporu EGSO-a. Prema njegovu mišljenju EU ne uspijeva ostvariti ciljeve. Ujedno je i u svijetu napredak sve sporiji, posebno kad je riječ o zemljama u razvoju, koje se suočavaju s velikim ograničenjima u financiranju i stoga zaostaju.

U izvješću se preporučuje da se u okviru sustava Ujedinjenih naroda EU založi za globalni plan za povećanje međunarodnog financiranja ciljeva održivog razvoja. Predsjednica EGSO-a **Christa Schweng** ponovno je istaknula tu ideju i naglasila koliko je važno da EU ima vodeću ulogu u ostvarenju globalnih transformacija.

EGSO će također imati ključnu ulogu u prvom dobrovoljnom pregledu Europske komisije u srpnju 2023.: prikupljat će stajališta dionika o napretku u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja. EGSO je preporučio međusektorski pristup tim ciljevima, uzimajući u obzir međusobnu povezanost ciljeva održivog razvoja i njihovih ciljnih vrijednosti, i predložio pokretanje nove platforme za poticanje strukturiranog angažmana civilnog društva u politici povezanoj s ciljevima održivog razvoja. (gb)

EU mora zabraniti proizvode nastale prisilnim radom i promicati poštovanje ljudskih prava

EU se mora boriti protiv svih oblika prisilnog rada i postati svjetski predvodnik u području ljudskih prava, pozvao je EGSO u mišljenju usvojenom na plenarnom zasjedanju u siječnju.

U mišljenju „Zabrana proizvoda proizvedenih prisilnim radom" koje je izradio **Thomas Wagnsonner** EGSO izražava podršku prijedlogu Europske komisije za zabranu prodaje proizvoda nastalih prisilnim radom na tržištu Unije i ističe da je ključno da sve države članice EU-a ratificiraju Protokol iz 2014. uz Konvenciju Međunarodne organizacije rada o prisilnom radu iz 1930.

EGSO također sa zadovoljstvom primjećuje da prijedlog obuhvaća borbu protiv prisilnog dječjeg rada i poziva Komisiju da ubrza taj proces uključivanjem postojećih konvencija ILO-a o dječjem radu u područje primjene Uredbe.

Izvjestitelj Wagnsonner je izjavio: „Promicanje gospodarskih, socijalnih, kulturnih i radničkih prava, a time i iskorjenjivanje svih oblika prisilnog rada i iskorištavanja ključno je za osiguravanje globalnog vodstva EU-a prije svega u području ljudskih prava i demokracije."

Za sprečavanje prisilnog rada EGSO ističe važnost međunarodne suradnje i pružanje institucijskog temelja organiziranom civilnom društvu u novom prijedlogu Komisije, i preporučuje smjernice za pomoć poduzećima, posebnu bazu podataka s pokazateljima rizika i sustav ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima. (mp)

Kriza cijena energije: EU mora podupirati potroša?e i poduze?a

Odgovor EU-a na krizu cijena energije trebao bi biti usmjeren na zaštitu svih kućanstava i poduzeća koja se suočavaju s velikim problemima u podmirivanju računa za energiju, glavna je poruka EGSO-ova mišljenja „Ekonomska politika europodručja 2023.” usvojenog na siječanjskom plenarnom zasjedanju.

EGSO podupire prijedlog Europske komisije o određivanju cijena energije na dvije razine kako bi se zaštitili najranjiviji potrošači: do određene razine potrošnje energije ranjivi potrošači plaćat će cijenu koja je niža od tržišne.

Međutim, Odbor upozorava na to da bi politikom određivanja cijena energije na dvije razine trebalo obuhvatiti i osobe koje žive ispod granice siromaštva i one koje pripadaju nižoj srednjoj klasi, koje će također teško moći podmiriti račune za energiju po tržišnim cijenama.

Izvjestitelj za mišljenje **Petru Sorin Dandea** izjavio je: „Zima 2022./2023. uzrokovala je velike probleme u Uniji. Kako bi se ranjiva kućanstva doista zaštitila od krize izazvane cijenama energije, Komisijina politika određivanja cijena na dvije razine mora biti uključiva.”

Kako poduzeća ne bi morala zaustaviti svoje poslovne aktivnosti, EGSO podržava prijedlog Komisije da države članice iskoriste privremeni okvir za mjere državne potpore u kriznim situacijama i potiče ih da iskoriste sva dostupna sredstva kako bi prije svega pomogle malim i srednjim poduzećima.

U cilju zaustavljanja rasta inflacije Europska središnja banka služi se instrumentima monetarne politike, ali ta mjera može biti uspješna samo u koordinaciji s fiskalnom politikom zemalja europodručja. (mp)

EU treba pove?ati me?unarodnu suradnju radi zaštite oceana

U novom mišljenju usvojenom na siječanjskom plenarnom zasjedanju EGSO tvrdi da je intenzivnija međunarodna suradnja od ključne važnosti za osiguravanje održivosti oceana do 2030. godine, kao i za sigurnost i zaštitu na moru.

Imajući u vidu složenost upravljanja oceanima, ono se ne smije smatrati samo pomorskim pitanjem već iziskuje višedisciplinarni i integrirani pristup radi potpore donositeljima odluka na svim razinama.

Ljudski utjecaj na oceane često proizlazi iz aktivnosti koje se provode na kopnu. Velik dio onečišćenja mora uzrokovan je ispuštanjem otpada, pesticida, antibiotika, fosfata i plastike, čemu treba pridodati i pitanje neeksplodiranih eksplozivnih sredstava.

EGSO smatra da EU ima ključnu ulogu kao zakonodavac i međunarodni akter koji radi na jačanju mreža i partnerstava te da u svim fazama treba na djelotvoran i transparentan način uključivati razne dionike.

„EU ima vodeću ulogu u naporima koji se ulažu u zaštitu oceana, ali sve zemlje moraju odraditi svoj dio. To je jedini način da novim naraštajima omogućimo da naš planet zovu plavim planetom”, izjavio je izvjestitelj **Stefano Palmieri**.

Kako bi postigla ugljičnu neutralnost do 2050. i održivost do 2030., Europska unija mora se usredotočiti na poduzimanje mjera za zaštitu morskog okoliša i ribljih stokova, koji su od životne važnosti za brojne zajednice. (mp)

Sigurnost nije samo obrana

Na plenarnom zasjedanju u siječnju EGSO je raspravljao o viziji „Strateškog kompasa” EU-a za sigurnost i obranu te je ustvrdio da bi sigurnost trebalo shvatiti u širem smislu, kao nešto puno više od vojne obrane. Civilno društvo ne bi smjelo biti puki promatrač u sigurnosnim pitanjima: u kriznim vremenima može imati stabilizirajuću ulogu, kao što je pokazao rat u Ukrajini.

U samoinicijativnom mišljenju „Strateški kompas EU-a” EGSO je istaknuo potrebu za širom definicijom jer je aktualni koncept sigurnosti u EU-u previše ograničen. „Sigurnost je puno više od vojne obrane. U vremenima složenih hibridnih prijetnji koncept sigurnosti trebalo bi proširiti i na aspekte energetike, prometa, digitalne sigurnosti, sigurnosti opskrbe vodom i hranom, sigurnosti građana i vanjskog uplitanja”, izjavio je izvjestitelj za mišljenje EGSO-a **Christian Moos**.

U mišljenju se tvrdi da bi EU, usporedno s nacionalnim kapacitetima, planiranjem obrane i zajedničkom nabavom, trebao nastaviti ulagati svoja ograničena sredstva prvenstveno u civilne politike i mehanizme kako bi se omogućilo sprečavanje sukoba. U tom pogledu civilno društvo može putem svojih društvenih i gospodarskih mreža te zahvaljujući svom velikom potencijalu za javnu i kulturnu diplomaciju uistinu nešto promijeniti.

Povratak rata u Europu ruskom agresijom na Ukrajinu bio je „poziv na buđenje” u odnosu EU-a s NATO-om.

„EU i NATO dosad nisu u potpunosti iskoristili potencijal svoje suradnje. Jačanjem europskog stupa sigurnosti i obrane jača se i NATO. Kad govorimo o jačanju obrambenih sposobnosti EU-a, nije riječ o nadmetanju s NATO-om već o nadopunjavanju NATO-a”, rekao je izvjestitelj i član EGSO-a **Peter Clever**. (mt)

Nova strategija EU-a za skrb test je socijalne Europe

EGSO je pozdravio prijedlog Europske komisije o sveobuhvatnoj europskoj strategiji za skrb kojom bi se svim Europljanima trebalo zajamčiti dobivanje visokokvalitetnih zdravstvenih usluga i skrbi tijekom cijelog njihovog života.

EGSO je pozdravio prijedloge Komisije za europsku strategiju za skrb kao važan korak prema postizanju dostupne i cjenovno pristupačne strukture skrbi u Europi kojom bi se zadovoljile potrebe primatelja skrbi od rođenja do starosti i pružila potpora svim pružateljima skrbi bez obzira na njihov radni status.

U mišljenju usvojenom na siječanjskom plenarnom zasjedanju EGSO je iznio nekoliko preporuka u vezi sa strategijom i njezina dva prijedloga, odnosno prijedlozima o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju (ECEC) te o dugotrajnoj skrbi, koje je Vijeće usvojilo u prosincu.
EGSO je ponovno iznio svoj prijedlog za pokretanje europskog jamstva za skrb. Slično kao u Garanciji za mlade EU-a, tim bi se instrumentom pomoglo osigurati kvalitetne zdravstvene usluge i usluge skrbi za sve koji žive u EU-u. Također bi se riješio problem nedostatka skrbi i promicali pristojni radni uvjeti za formalne i neformalne pružatelje skrbi.

„Osim što treba biti dostupna, pristupačna i cjenovno prihvatljiva, smatramo da bi skrb trebala biti i uključiva, održiva i utemeljena na ljudskim pravima. Visokokvalitetna skrb za sve još nije stvarnost za mnoge u Europi”, rekla je izvjestiteljica za mišljenje **Kinga Joó**.

U mišljenju se naglašava da cjenovna pristupačnost i kontinuitet usluga skrbi moraju biti prioritet u odgovoru na aktualne šokove povezane s ratom u Ukrajini, energetskom krizom i krizom uzrokovanom povećanim troškovima života. Također se poziva na odgovarajuće financiranje u sektoru skrbi, pri čemu države članice trebaju osigurati da radna mjesta u području skrbi budu privlačna, primjereno plaćena i cijenjena.

Pristup koji smo odabrali u mišljenju uzima u obzir bojazni koje su izrazili akteri civilnog društva. Temelji se na idealu socijalne Europe. Također ističemo ulogu država članica jer su one glavni stup strategije za skrb. Ako ih ne uvjerimo da trebaju preuzeti odgovornost za navedena pitanja i ako ne uklone nedostatke u svojim nacionalnim sustavima, nećemo puno postići sa strategijom”, rekla je suizvjestiteljica **Zoe Tzotze-Lanara**.

Ključne preporuke iznesene u mišljenju uključuju pružanje potpore obiteljima u njihovoj osnovnoj ulozi u skrbi, brzo utvrđivanje potreba i okolnosti pružatelja skrbi u obitelji i neformalnih pružatelja skrbi, postizanje rodne ravnoteže i ravnopravnosti u sektoru formalne i neformalne skrbi te bolju zaštitu prava svih njegovatelja, neovisno o njihovu migracijskom i boravišnom statusu. (ll)

NOVOSTI IZ SKUPINA

Industrijski plan u okviru zelenog plana još nije gotov: cilj bi trebao biti program konkurentnosti

Stefano Mallia, predsjednik Skupine poslodavaca EGSO-a

Komisijin je prijedlog nepotpun i treba ga uključiti u dugoročnu viziju izrade programa konkurentnosti.

Europska komisija predstavila je 1. veljače 2023. svoj prvi odgovor na dosad nezabilježenu mjeru SAD-a: klimatski paket predsjednika Joea Bidena – Zakon o smanjenju inflacije – kojim se američkoj industriji osiguravaju subvencije u rekordnom iznosu od 369 milijardi dolara. Prijedlog Komisije ima sve preduvjete za uspjeh – predvidiv regulatorni okvir, pristup financiranju, odgovarajuću kvalificiranu radnu snagu i program otvorene trgovine. Ipak, nakon prve procjene poslodavci u EU-u slažu se da, ako želimo ostvariti dugoročnu konkurentnost, na njemu treba još puno raditi.

Prije svega, ne smijemo zaboraviti da zelena tranzicija ima drugi dio jednadžbe: digitalnu tranziciju.

Drugo, treba istaknuti da subvencije same po sebi neće riješiti problem. Ono što je zapravo problematično u vezi sa Zakonom o smanjenju inflacije nije sam iznos subvencija (one su zapravo manje od onoga što se nudi u okviru proračuna EU-a i raznih fondova), nego kombinacija subvencija i niskih cijena energije u SAD-u. Zbog te je kombinacije Zakon o smanjenju inflacije sporan za Europu. Ako tomu dodamo relativno nisku produktivnost industrije EU-a, doista je riječ o vrlo opasnoj situaciji za europsko gospodarstvo. Zbog subvencija je već došlo do podjela među državama članicama EU-a i one će u konačnici dovesti do fragmentacije jedinstvenog tržišta, štetnog nadmetanja i oslabljivanja regionalnog razvoja.

Treće, čini se da je plan Komisije utemeljen na staromodnom pristupu u kojem se bira pobjednik. To dovodi do scenarija u kojem bi tvorci politika, na temelju sektorske analize i uzimajući u obzir čitave lance opskrbe i vrijednosti, postavili ciljeve za industrijske kapacitete, čime bi se odredilo kojim će se poduzećima dati prednost pri pružanju regulatorne i financijske potpore. Sam je pojam „sektor čiste tehnologije” proizvoljan jer se zelena tranzicija odvija u svim sektorima i svim vrstama poduzeća.

Svi znamo da je stvarni problem konkurentnost. Hitno moramo vratiti snagu, a prelazak na zeleno gospodarstvo pruža nam priliku za to. Međutim, konkurentnost i otvaranje radnih mjesta moraju postati naš način života i okosnica u donošenju politika. Zbog toga se poslodavci u EU-u zalažu za program konkurentnosti.

Snažan socijalni dijalog za istinski socijalnu Europu

EGSO-ova Skupina radnika

EGSO-ova Skupina radnika srdačno pozdravlja inicijativu za socijalni dijalog koju je nedavno objavila Europska komisija. Njome se šalje snažna poruka radnicima i građanima EU-a koji se trenutačno suočavaju s ozbiljnom krizom troškova života.

Sporazumi između socijalnih partnera o pravednim plaćama i radnim uvjetima mogu biti snažne mjere za ublažavanje učinaka inflacije na obitelji sa zaposlenim roditeljima, kao što su bile tijekom pandemije, kada su kolektivnim pregovaranjem diljem Europe omogućeni aranžmani skraćenog radnog vremena, rad na daljinu te zdravstveni i sigurnosni protokoli koji su otvorili put pravednijem oporavku.

Zbog toga su socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje okosnica europskog socijalnog modela i jedan od osnovnih elemenata demokracije i održivog gospodarskog rasta te bi ih stoga trebalo očuvati.

Međutim, socijalni dijalog nije prisutan svugdje u Europi jer u brojnim državama članicama socijalni partneri ne raspolažu dostatnim organizacijskim kapacitetima te je manje vjerojatno da će noviji oblici zapošljavanja, kao što je primjerice rad putem platforme, biti zastupljeni u pregovorima. Udio radnika obuhvaćenih kolektivnim ugovorima na nacionalnoj razini posljednjih se desetljeća znatno smanjio.

Stoga inicijativu Europske komisije srdačno pozdravljamo kao korak u pravom smjeru, ali smatramo da će biti potrebna veća jasnoća u pogledu uloge država članica u uspostavi obvezujućih mehanizama za uključivanje socijalnih partnera. (mg)

Izgradnja vještina kako bi tržište rada postalo otvoreno svima

Ioannis Vardakastanis, potpredsjednik EGSO-ove Skupine organizacija civilnog društva

Europska godina vještina trebala bi biti prilika za premošćivanje jaza – godina u kojoj bi se trebale ukloniti prepreke koje mnoge sprečavaju u pronalasku kvalitetnog i zadovoljavajućeg zaposlenja. U vrijeme kada se smanjuje radna snaga u EU-u važnije je nego ikad da se putem ulaganja u vještine iskoristi potencijal onih koji su prečesto isključeni s otvorenog tržišta rada.

Naravno, pri razvoju vještina koje odgovaraju zahtjevima postojećih i budućih tržišta rada morat će se uzeti u obzir sve veća digitalizacija naših gospodarstava. To znači premošćivanje jaza u digitalnim vještinama, među ostalim za skupine kao što su osobe s invaliditetom i starije osobe koje su i dalje aktivne na tržištu rada. U našim modernim društvima digitalna pismenost nije samo alat koji ljudima pomaže da pronađu svoje mjesto na tržištu rada, već je i preduvjet za neovisan život i nešto čega nitko ne bi trebao biti lišen.

Međutim, promicanje vještina koje su otporne na buduće promjene u našim gospodarstvima ne bi trebalo biti previše ovisno o digitalnim kompetencijama. Europska godina vještina također bi trebala biti platforma za promicanje važnosti i vrijednosti zapošljavanja u tehničkom, manualnom i strukovnom sektoru. Vještine

potrebne u tim sektorima predugo se podcjenjuju, kao i ključne funkcije tih sektora u našim društvima. Zelena tranzicija temelj je plana EU-a za preobrazbu gospodarstva u predstojećim godinama te su za provedbu stvarne transformacije od velike važnosti tehničko i manualno stručno znanje. Kako bi se to postiglo, mnogi će se radnici morati prekvalificirati, a tu bi priliku trebalo iskoristiti i kako bi se doprlo do osoba koje su obično isključene s tržišta rada i kako bi se razvile njihove vještine.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Dani civilnog društva 2023.

Cilj je ovogodišnjih Dana civilnog društva istaknuti temeljnu ulogu koju organizacije civilnog društva imaju u osiguravanju i očuvanju socijalne kohezije i otporne demokracije u Europi.

Europa se suočava s dosad nezabilježenim goruć̀im izazovima: ratom na svom teritoriju, oporavkom od krize izazvane bolešću COVID-19, energetskom krizom bez premca, ali i mnogim drugim prijetnjama njezinu demokratskom modelu u svijetu koji se brzo mijenja i sve više digitalizira. Događaj ima za cilj pozabaviti se rastućim egzistencijalnim prijetnjama za demokratske vrijednosti u otvorenoj i inkluzivnoj raspravi te raspraviti o sljedećim pitanjima:

- Kako zamišljamo participativnu i deliberativnu demokraciju u budu?nosti?
- Kako možemo demokratizirati europsko gospodarstvo?
- Kako bi se civilno društvo trebalo financirati?
- Što gra?anima predstavljaju digitalna prava?
- Koje su nam vještine potrebne za ja?anje demokratskog sudjelovanja?

Pozivamo vas da se pridružite EGSO-u u raspravi s dionicima i europskim institucijama o ključnoj ulozi koju organizirano civilno društvo, kao pokretač promjena, ima u prevladavanju trenutačne krize.

Za više informacija i prijavu kliknite ovdje. Pratite nas na Twitteru @EESC_LiaisonG #CivSocDays.

?lanovi i ?lanice EGSO-a u posjetu školama uo?i doga?anja „Tvoja Europa, tvoje mišljenje”

Članovi i članice Europskog gospodarskog i socijalnog odbora posjetiti će u veljači i ožujku 35 škola u državama članicama EU-a i sedam država kandidatkinja kako bi učenike i učenice prepremili za događanje „Tvoja Europa, tvoje mišljenje”, skupštinu mladih koja će se sastati 23. i 24. ožujka 2023. u Bruxellesu.

Događanje EGSO-a za mlade „Tvoja Europa, tvoje mišljenje” (YEYS) ove će se godine održati 14. put, i to ponovno uz fizičku prisutnost nakon trogodišnje pauze uslijed pandemije COVID-a 19. Cilj tog događanja, naslovljenog „Dijalozi mladih o demokraciji”, jest pomoći mladima da razumiju što su europske vrijednosti i koji je smisao aktivnog građanstva u participativnoj demokraciji.

Članovi i članice EGSO-a u ulozi mentora posjećuju odabrane škole u svojim zemljama i kroz praktičnu vježbu uvode učenike i učenice u temu reprezentativne demokracije u EU-u (fotografije: **potpredsjednik EGSO-a Cillian Lohan** s učenicima i učenicama iz jedne škole u svojoj zemlji, Irskoj).

Nakon toga će učenici i učenice u dobi između 16 i 18 godina u ožujku doći u Bruxelles i sudjelovati u radionicama i radnim skupinama kako bi postigli konsenzus o određenoj temi.

Njihovi prijedlozi za poticanje angažmana mladih i aktivnog građanstva zatim će se proslijediti europskim institucijama i visokopozicioniranim europskim dužnosnicima i dužnosnicama koji donose odluke.
Cilj je događanja podići svijest o tome kako skupine s različitim interesima postižu socijalne dogovore.

Završno događanje održat će se 23. i 24. ožujka, a neki od govornika i govornica bit će:

- Predsjednica EGSO-a **Christa Schweng**
- Potpredsjednik EGSO-a za komunikaciju **Cillian Lohan**
- **Kira Marie Peter-Hansen**, **najmlađa političarka u povijesti izabrana u Europski parlament** (Klub zastupnika Zelenih / Europskog slobodnog saveza) i potpredsjednica pododbora za porezna pitanja
- **Ismael Páez Civico**, ?lan odbora Europskog foruma mladih
- **Themis Christophidou**, glavna direktorica za obrazovanje, mlade, sport i kulturu u Europskoj komisiji

Više detalja o #YEYS2023 dostupno je na službenoj stranici događanja. (ab)

Urednici

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Suradnici u ovom broju

Millie Tsoumani (mt)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinacija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546 94 76
E-pošta: eescinfo@eesc.europa.eu

EGSO info objavljuje se devet puta na godinu tijekom plenarnih zasjedanja EGSO-a. ? EGSO info dostupan je na 23 jezika.
EGSO info ne predstavlja službeno izvješ?e o radu EGSO-a; informacije o tome dostupne su u Službenom listu Europske unije ili drugim publikacijama Odbora.
Umnažanje je dopušteno ako se EGSO info navede kao izvor te primjerak pošalje uredniku.

03/2023